

Sytuacja finansowa samorządowych SP ZOZ na przestrzeni 2015-2018

Bernadeta Skóbel

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

Informacja wstępna

Materiał opracowany na podstawie Biuletynów Statystycznych MZ z lat 2016-2019 (dane zbiorcze ze sprawozdania MZ-03)

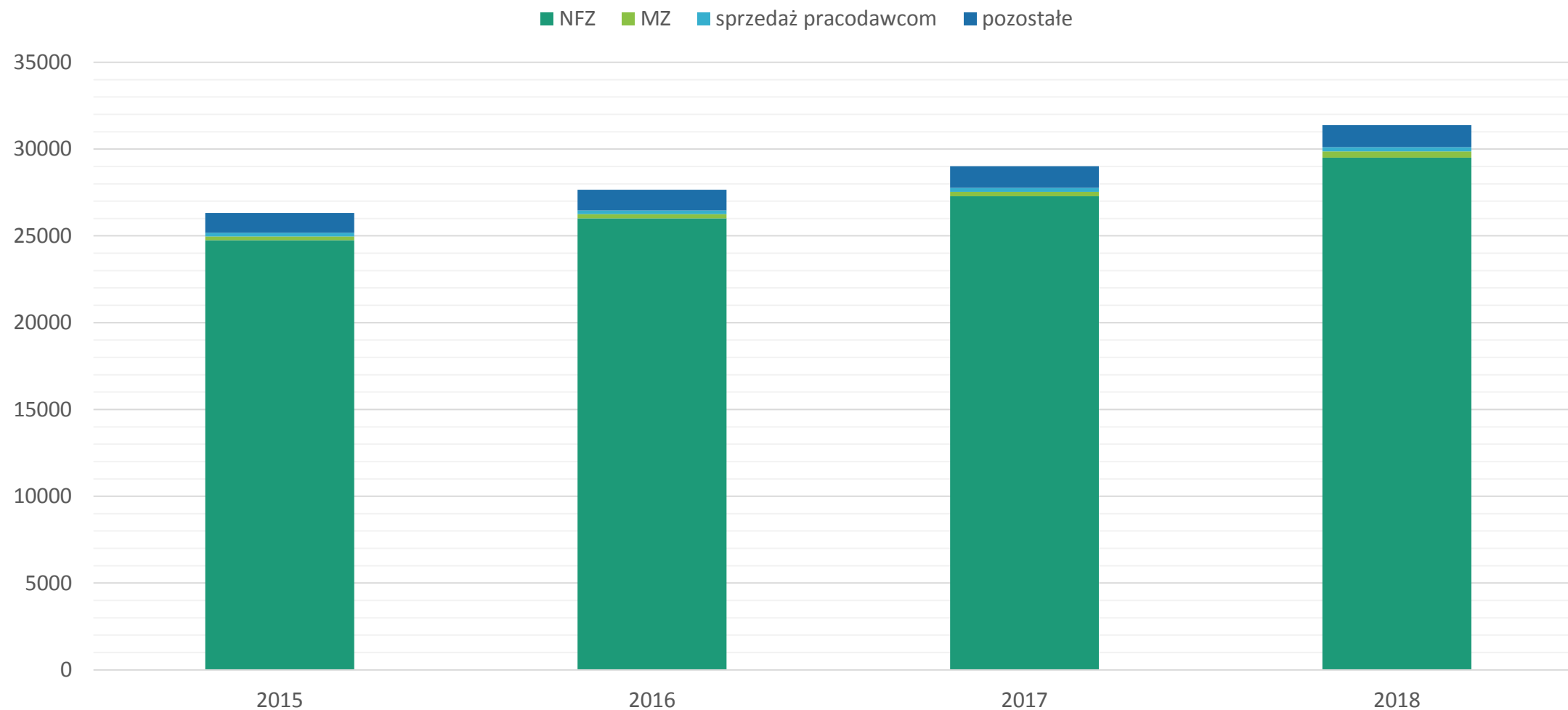
Liczba SP ZOZ

- 2015 – 1082
- 2016 - 1072
- 2017 - 1032
- 2018 - 1017

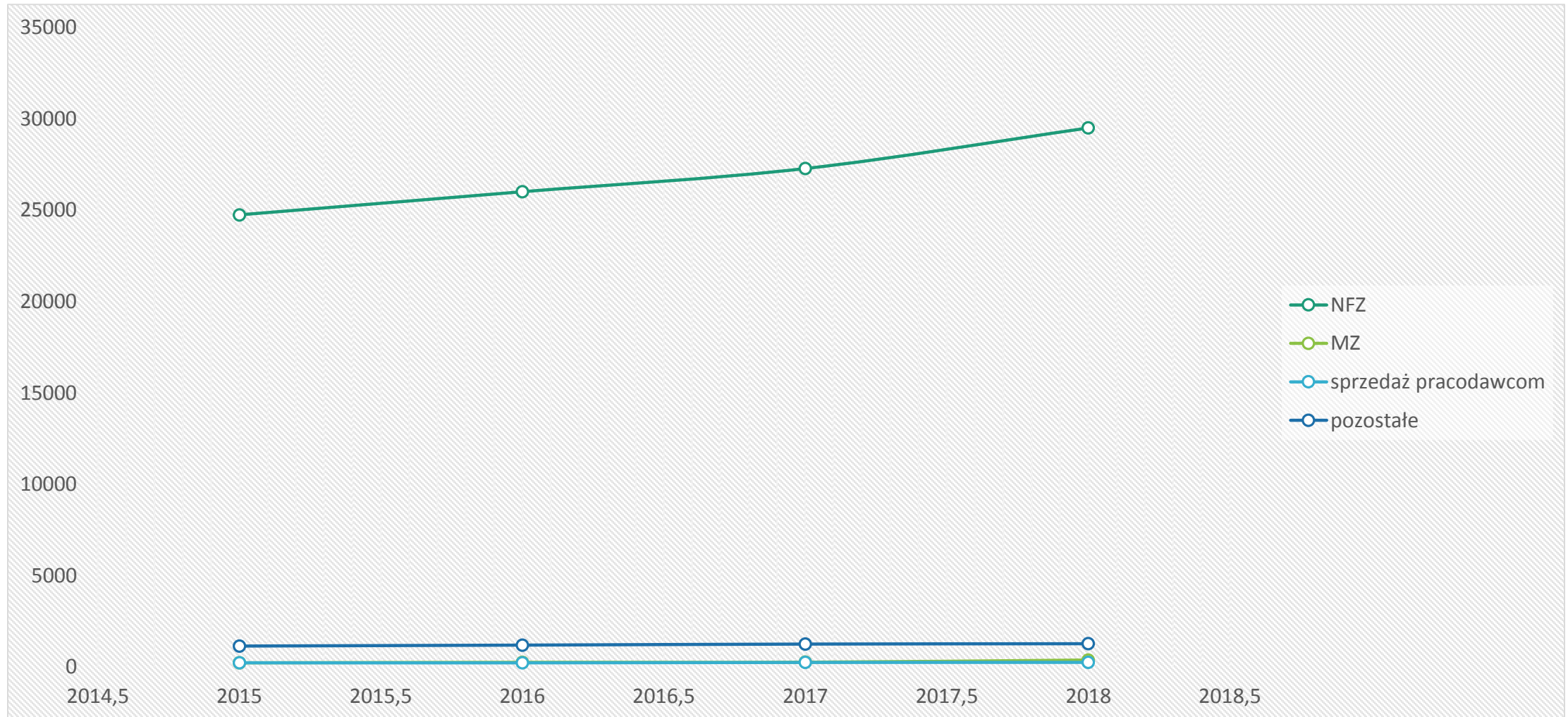
Przychody netto ze sprzedaży samorządowych SP ZOZ wg. źródeł w mln zł

Rok	NFZ	MZ	Sprzedaż pracodawcom	Pozostałe
2015	24 746	217	218	1 135
2016	26 012	244	216	1 186
2017	27 283	250	237	1 243
2018	29 503	371	241	1 263

Przychody netto ze sprzedaży samorządowych SP ZOZ wg. źródeł w mln zł

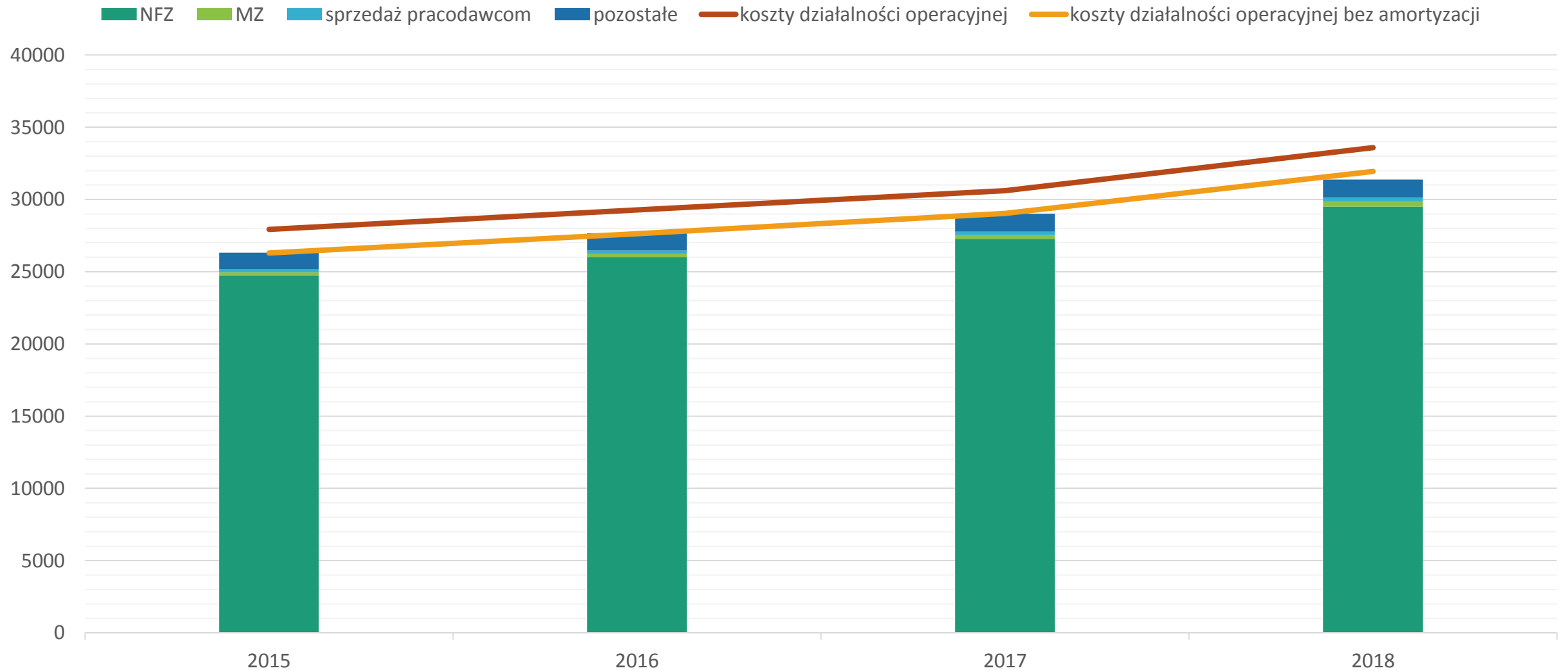
Przychody netto ze sprzedaży samorządowych SP ZOZ wg. źródeł w mln zł

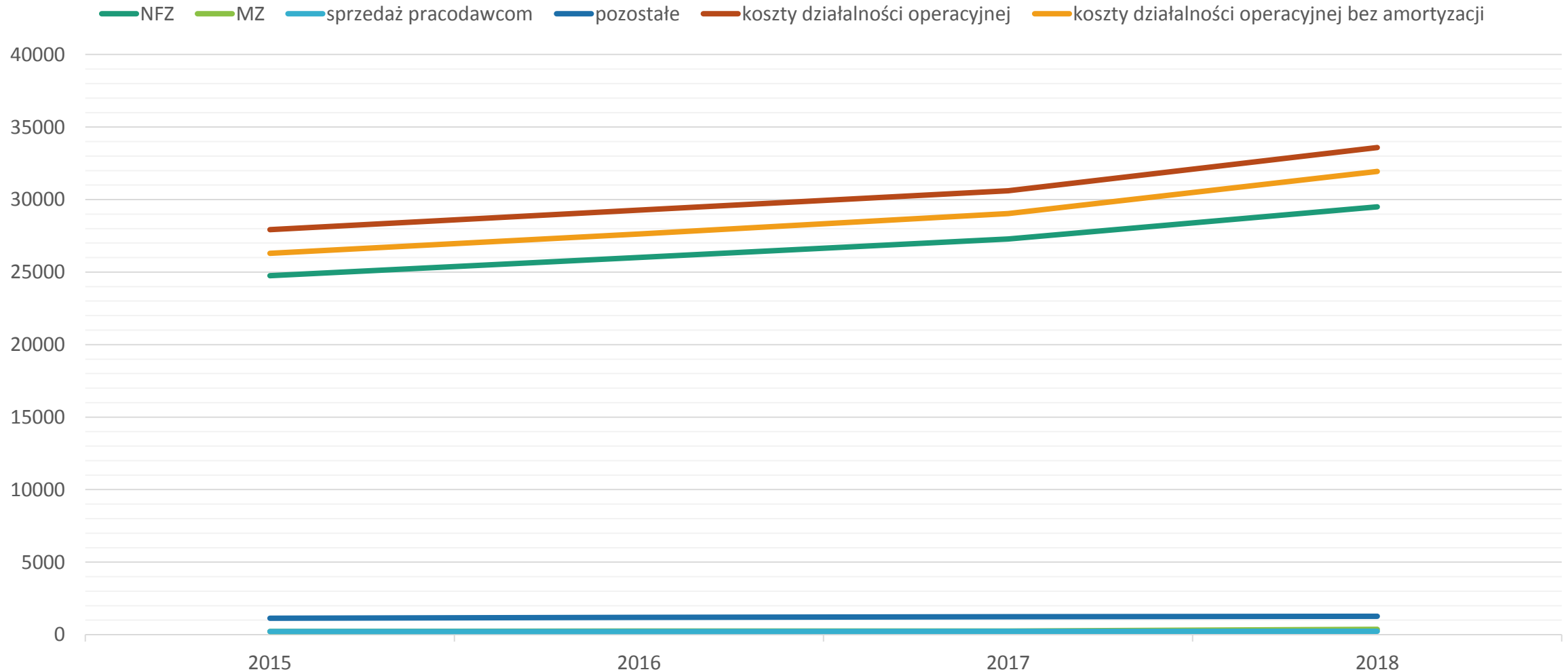
Koszty działalności operacyjnej w mln zł

	Koszty działalności operacyjnej	Amortyzacja	Koszty działalności operacyjnej bez amortyzacji
2015	27930	1636	26294
2016	29276	1646	27630
2017	30602	1568	29034
2018	33588	1647	31941

Przychody netto ze sprzedaży samorządowych SP ZOZ wg. źródeł a koszty działalności operacyjnej w mln zł

Przychody netto ze sprzedaży samorządowych SP ZOZ wg. źródeł a koszty działalności operacyjnej w mln zł

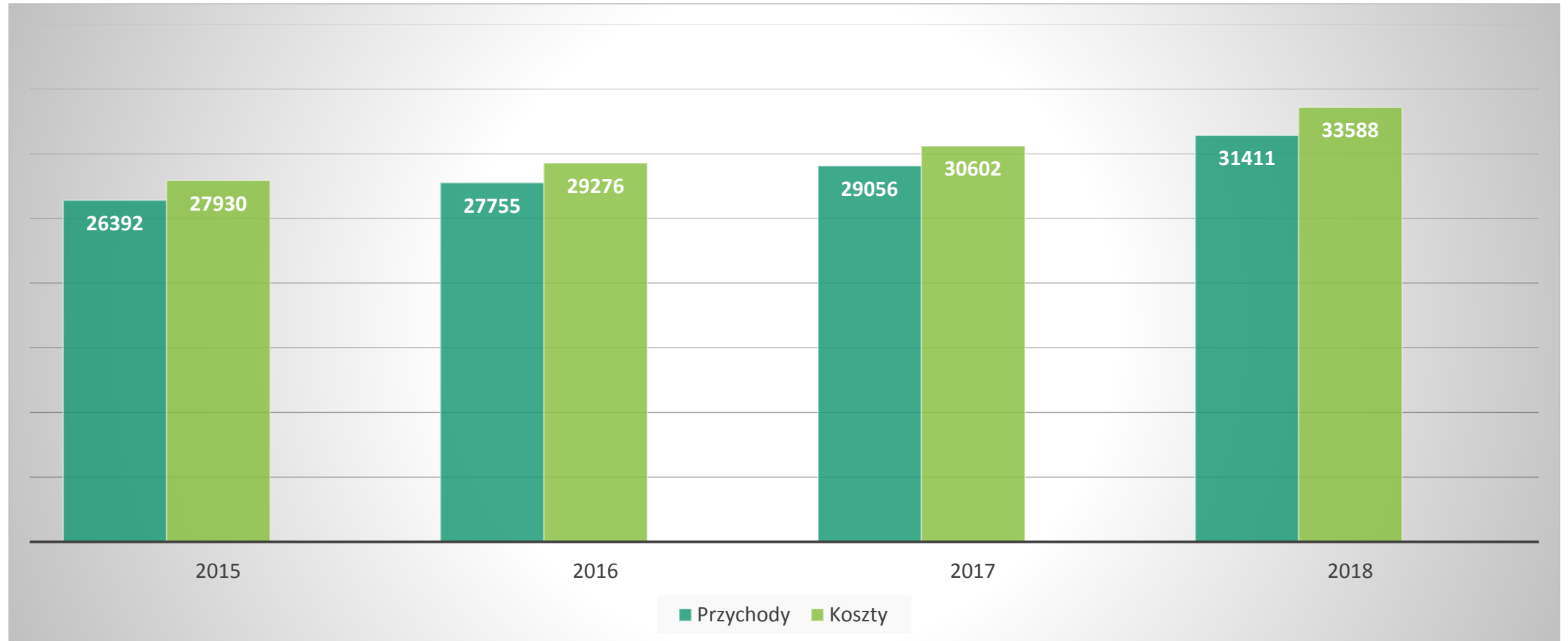

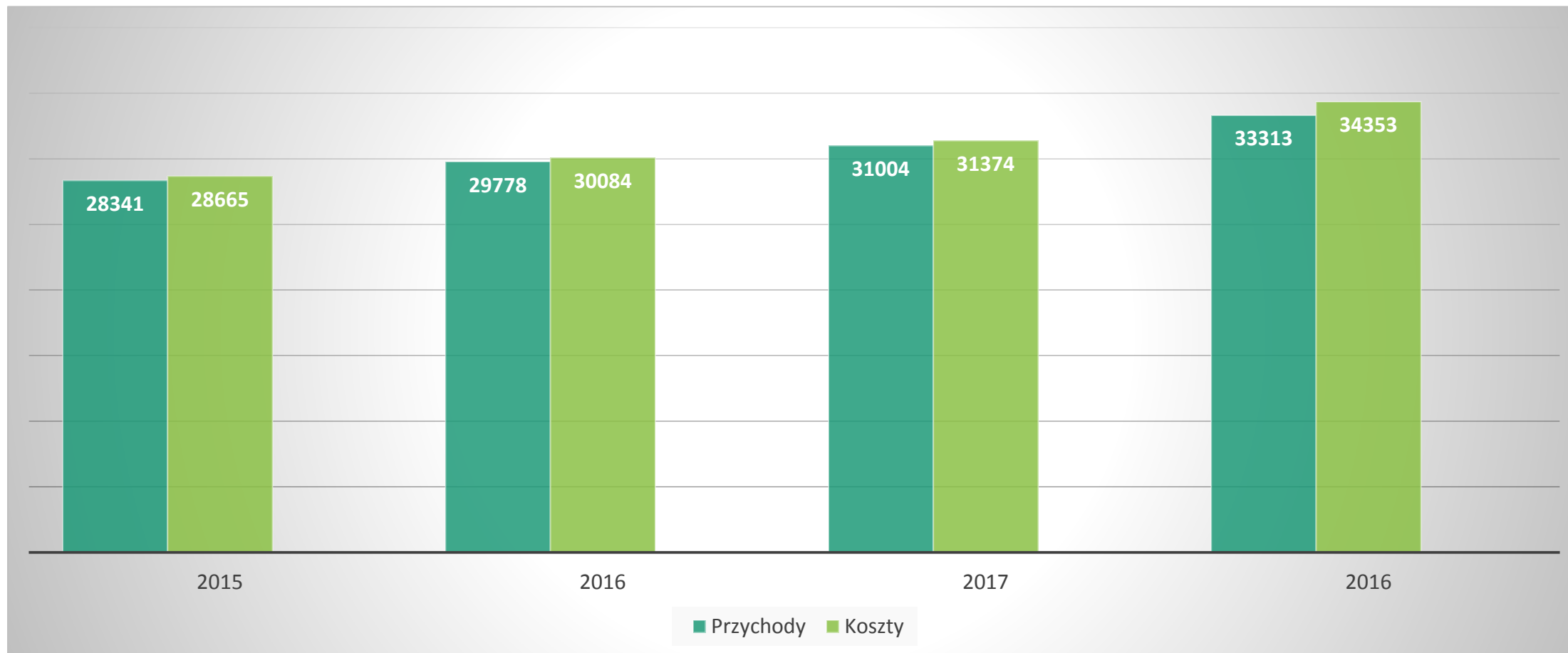
Źródła przychodów/koszty operacyjne w %

	NFZ	MZ	Sprzedaż pracodawcom	Pozostałe	Koszty operacyjne	Koszy operacyjne bez amortyzacji
2015 r.	24746	217	218	1135	27930	26294
2018 r.	29503	371	241	1263	33588	31941
Wzrost w %	119.22	170.97	110.55	111.28	120.26	121.48

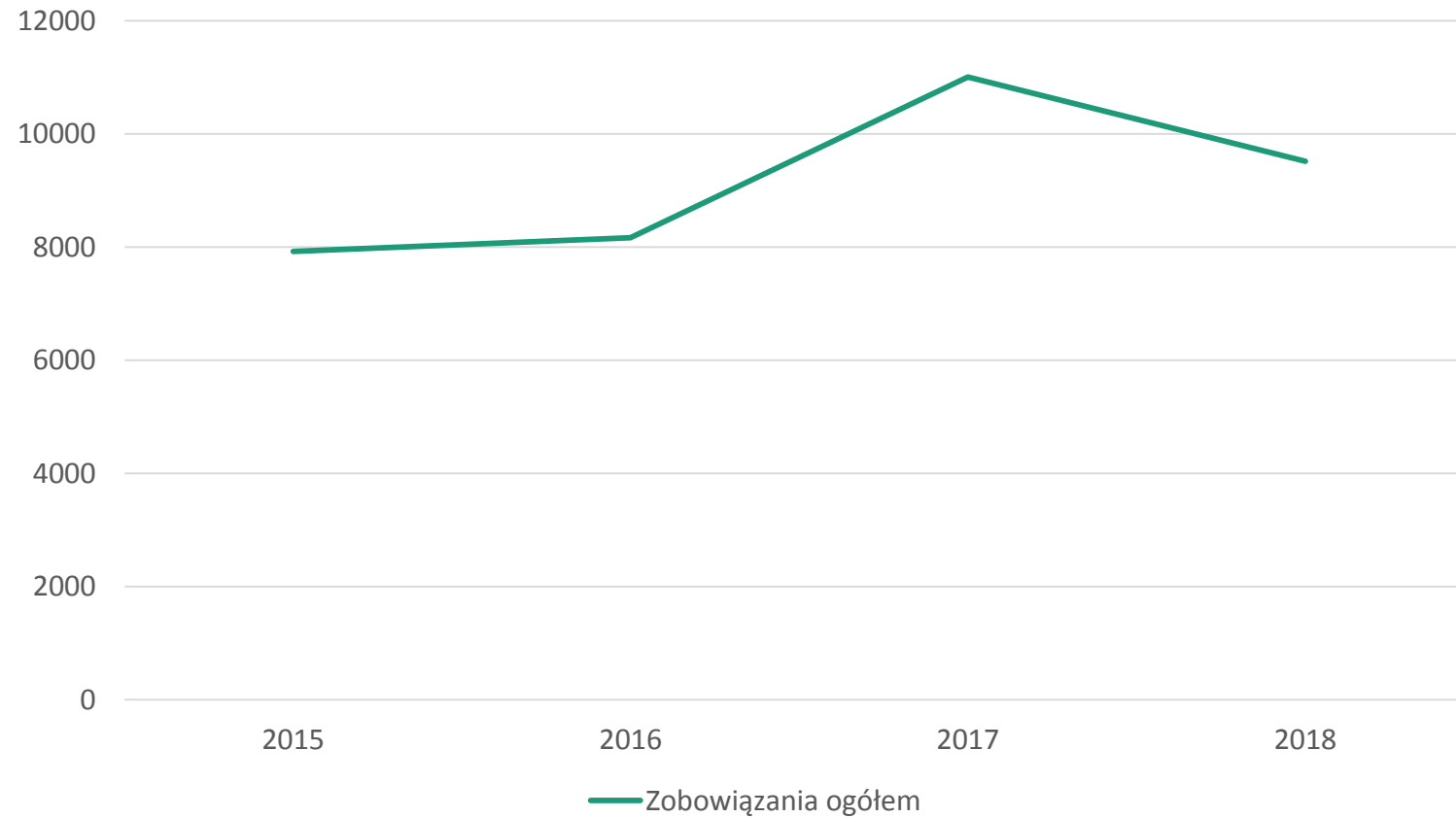
Przychody netto ze sprzedaży i koszty zrównane z nimi a koszty działalności operacyjnej w mln zł

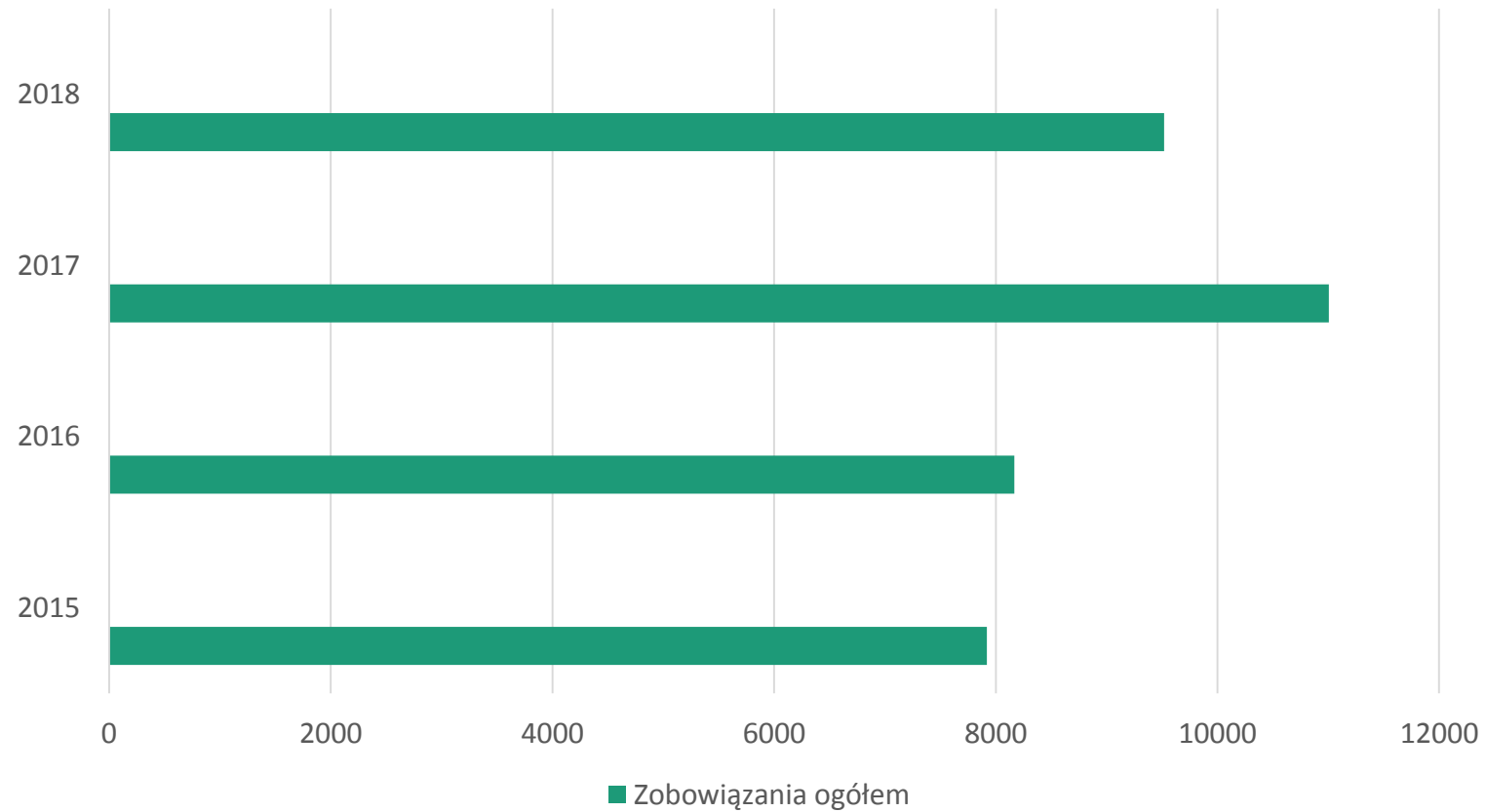
Przychody (w tym przychody ze sprzedaży, pozostałe przychody operacyjne, przychody finansowe) do kosztów (w tym koszty działalności operacyjnej, pozostałe koszty operacyjne, koszty finansowe) w mln zł

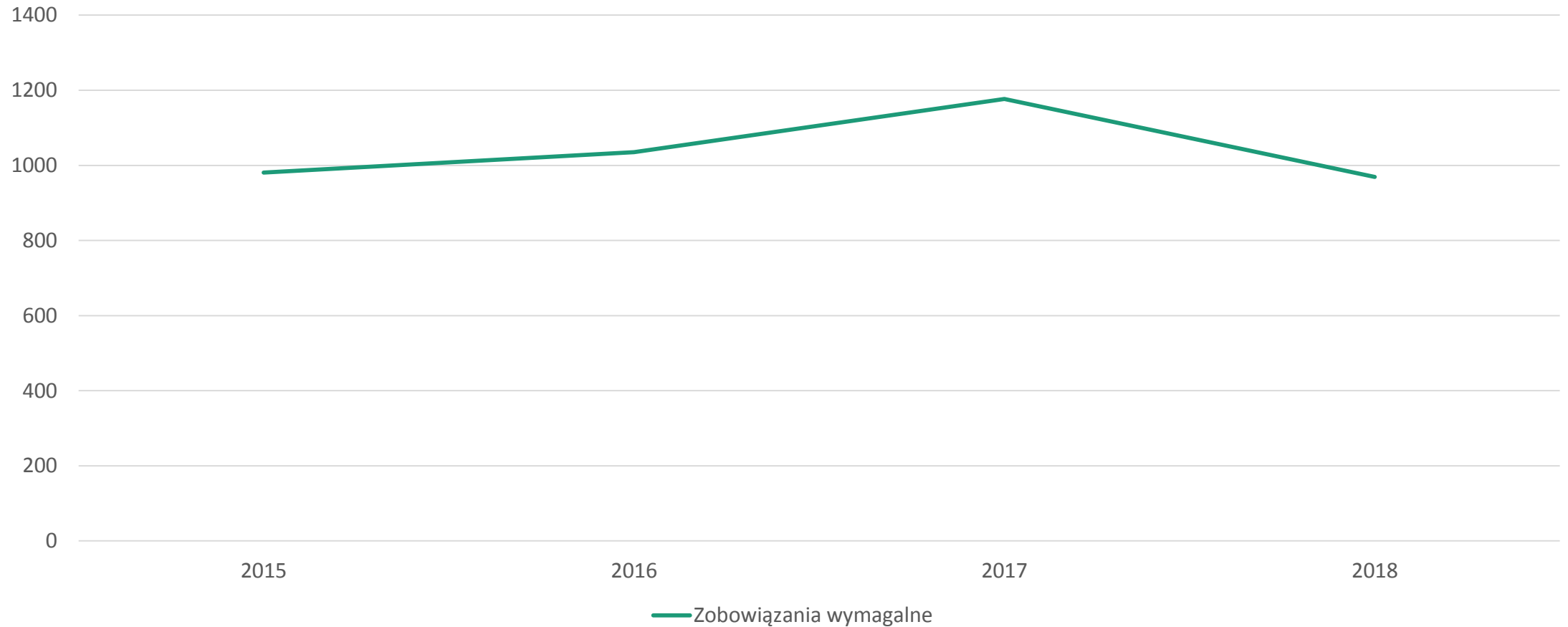
Zobowiązania ogółem w mln zł

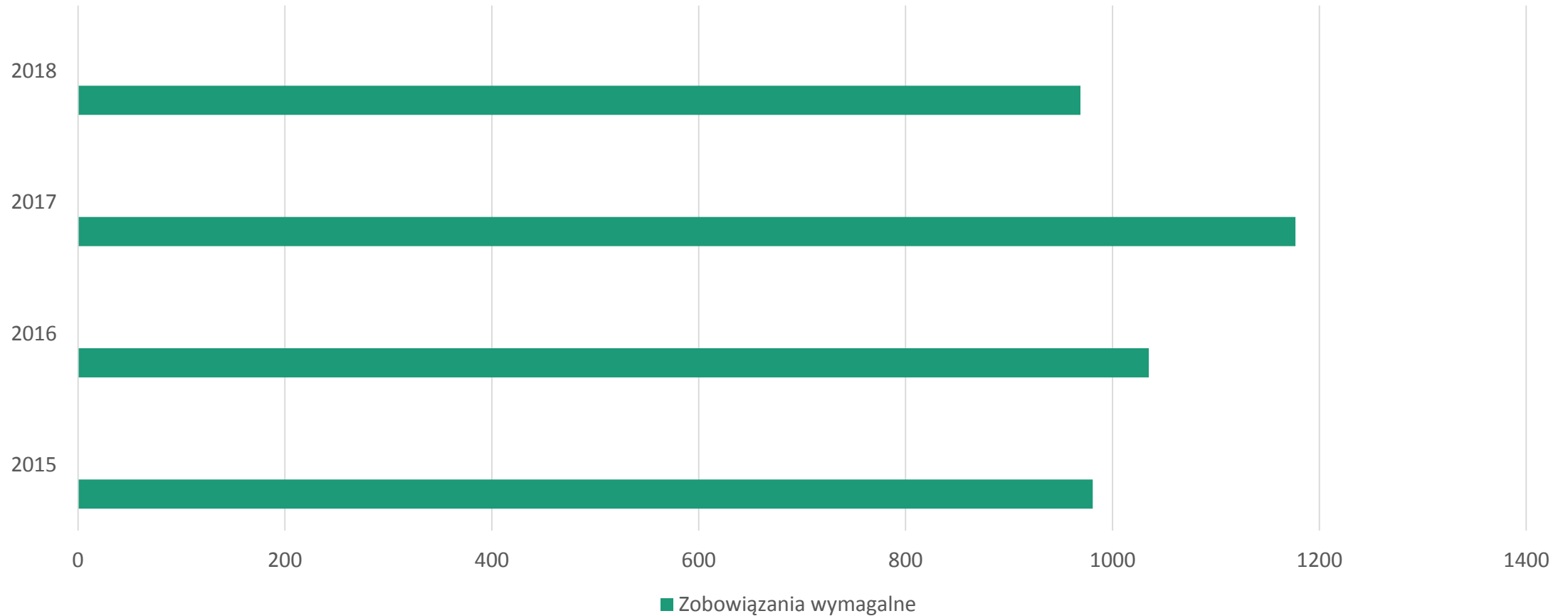
Zobowiązania ogółem w mln zł

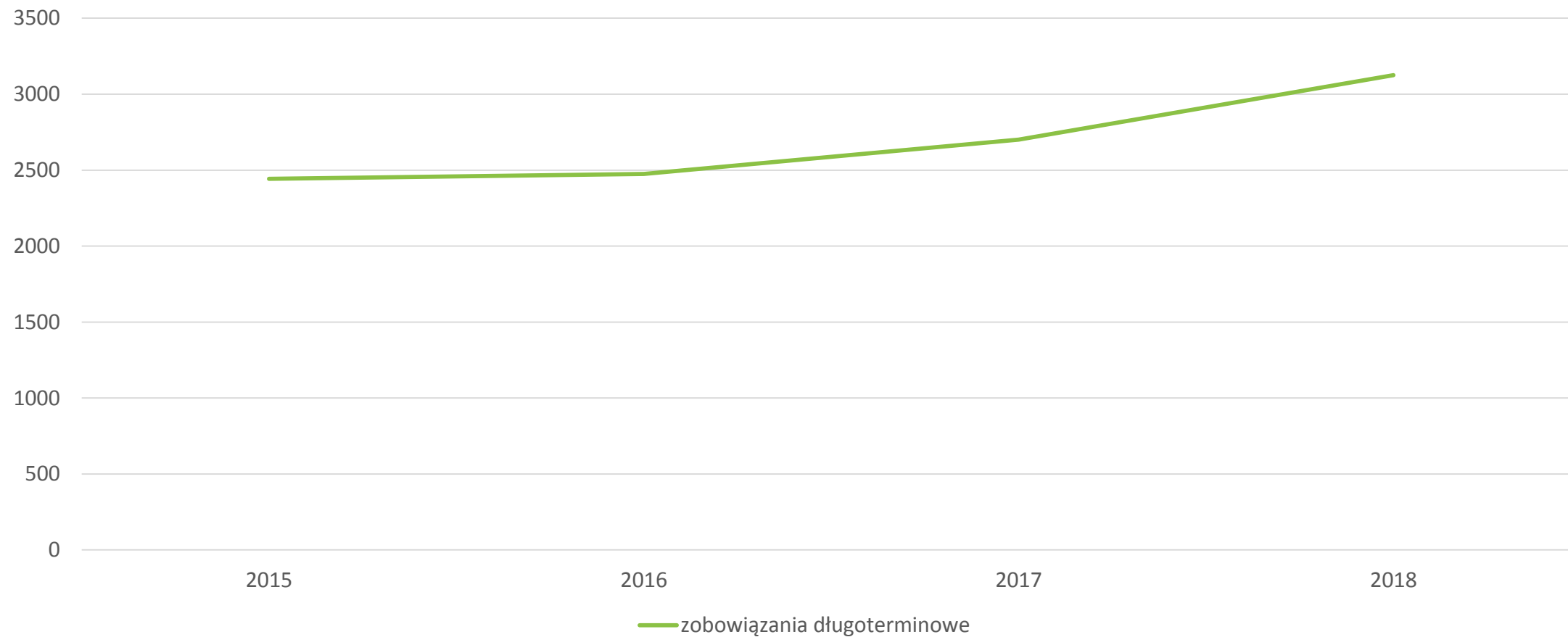
Zobowiązania wymagalne w mln zł

Zobowiązania wymagalne w mln zł

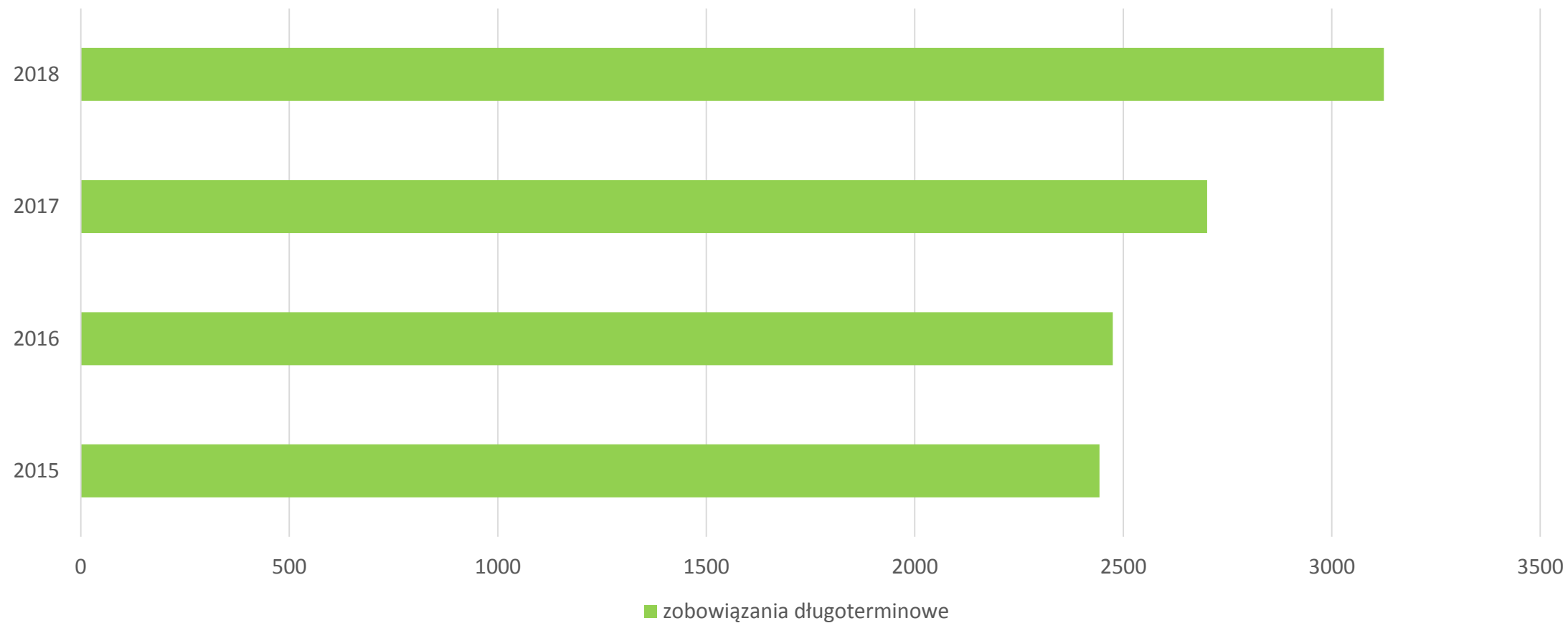

Zobowiązania długoterminowe w mln zł

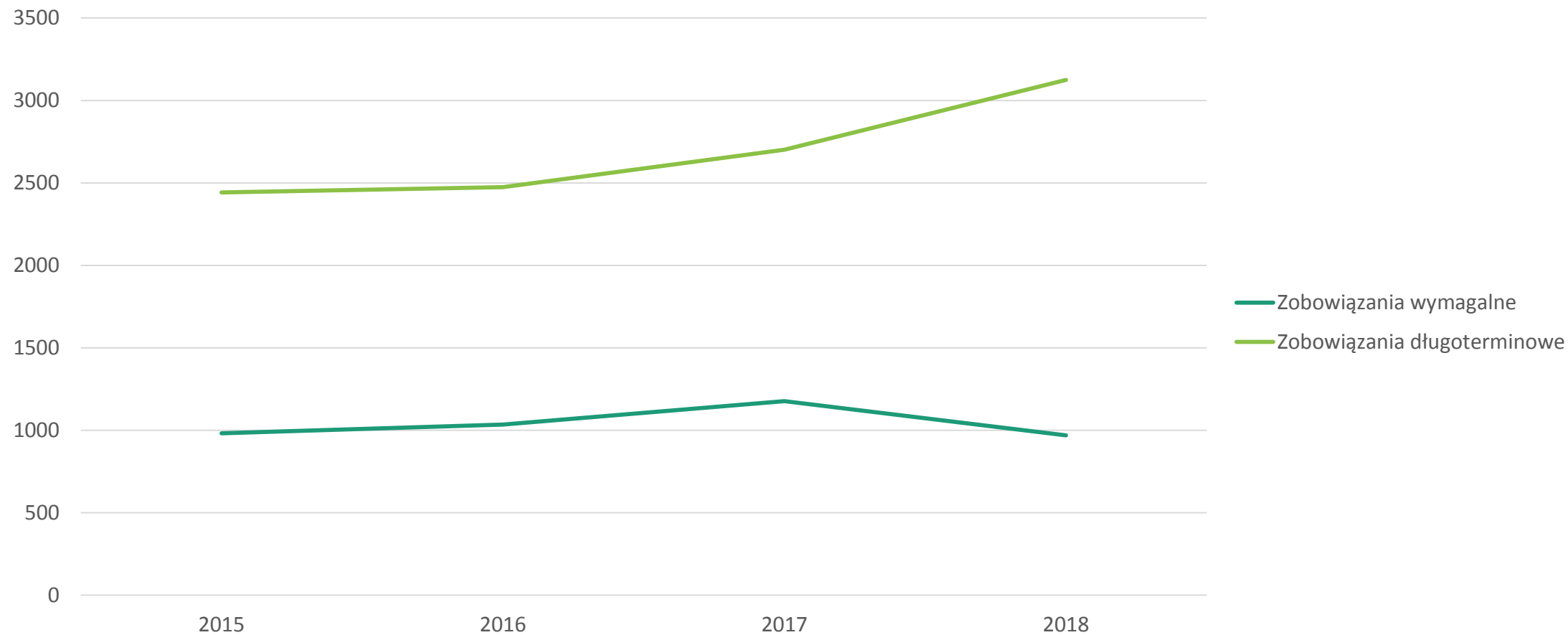

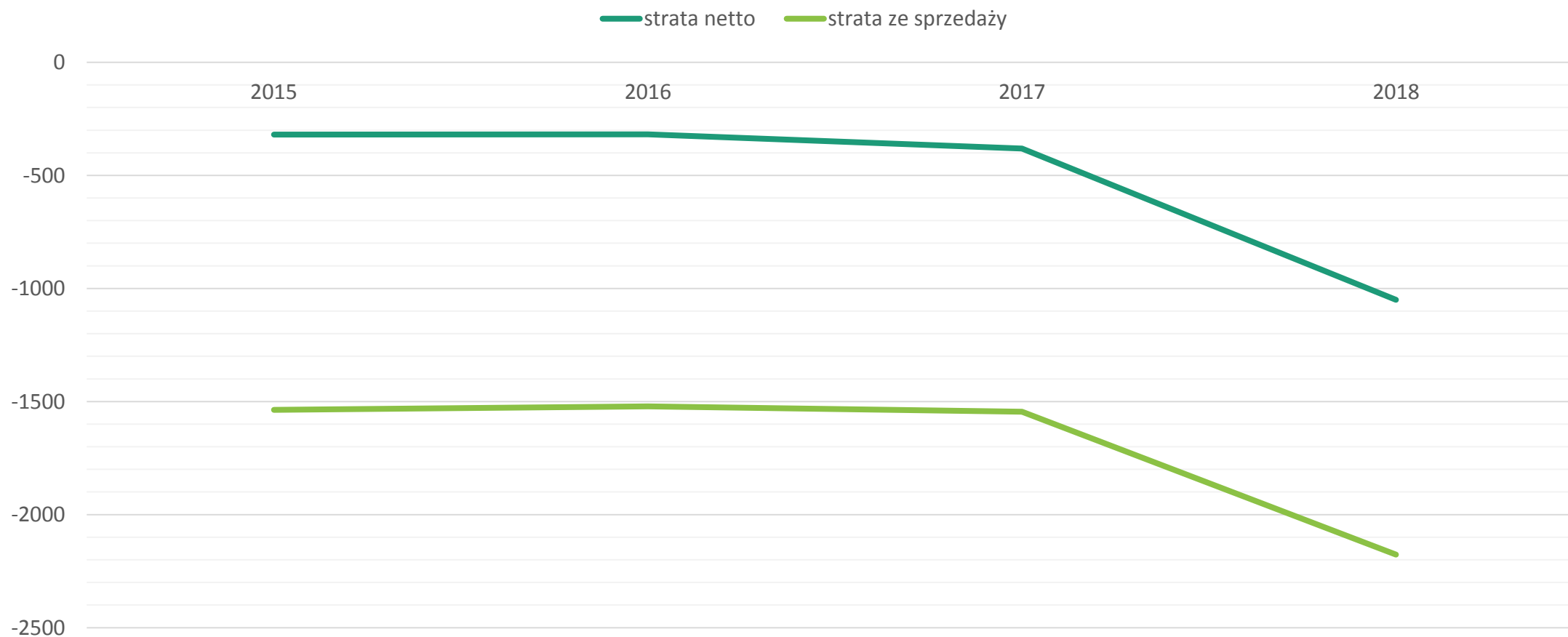
Zobowiązania długoterminowe w mln zł

Zobowiązania wymagalne a zobowiązania długoterminowe w mln zł

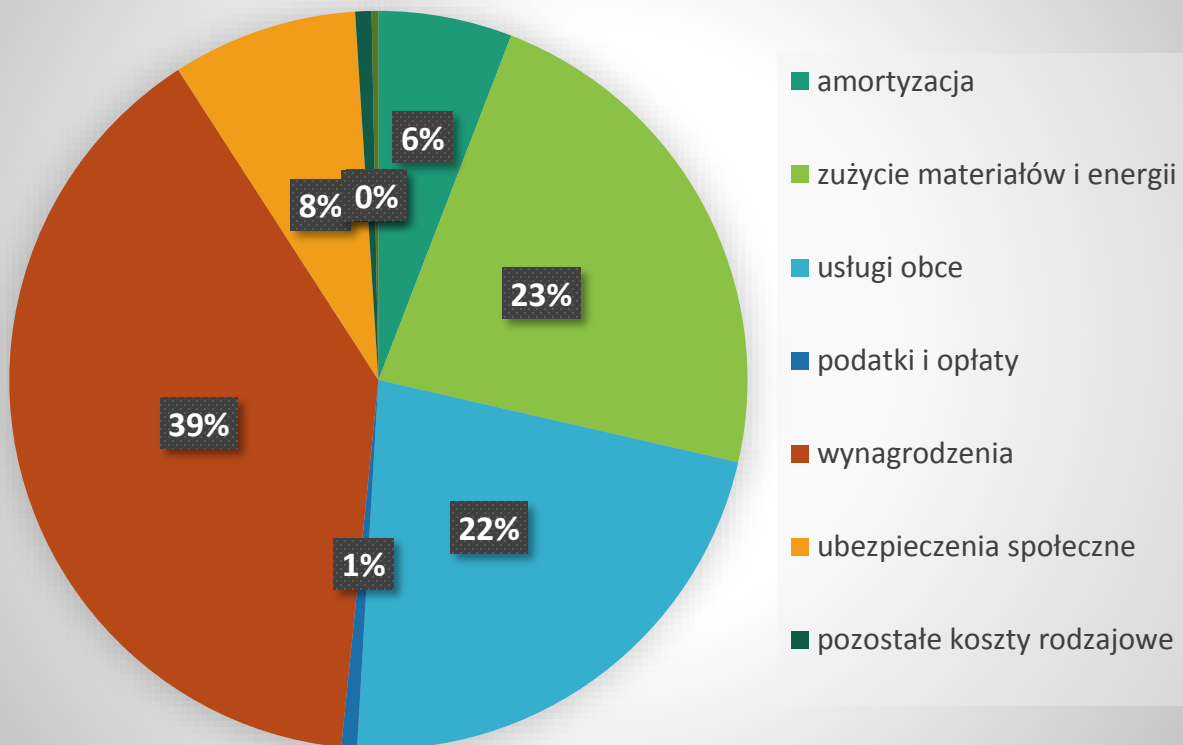

Strata netto i strata ze sprzedaży w mln zł

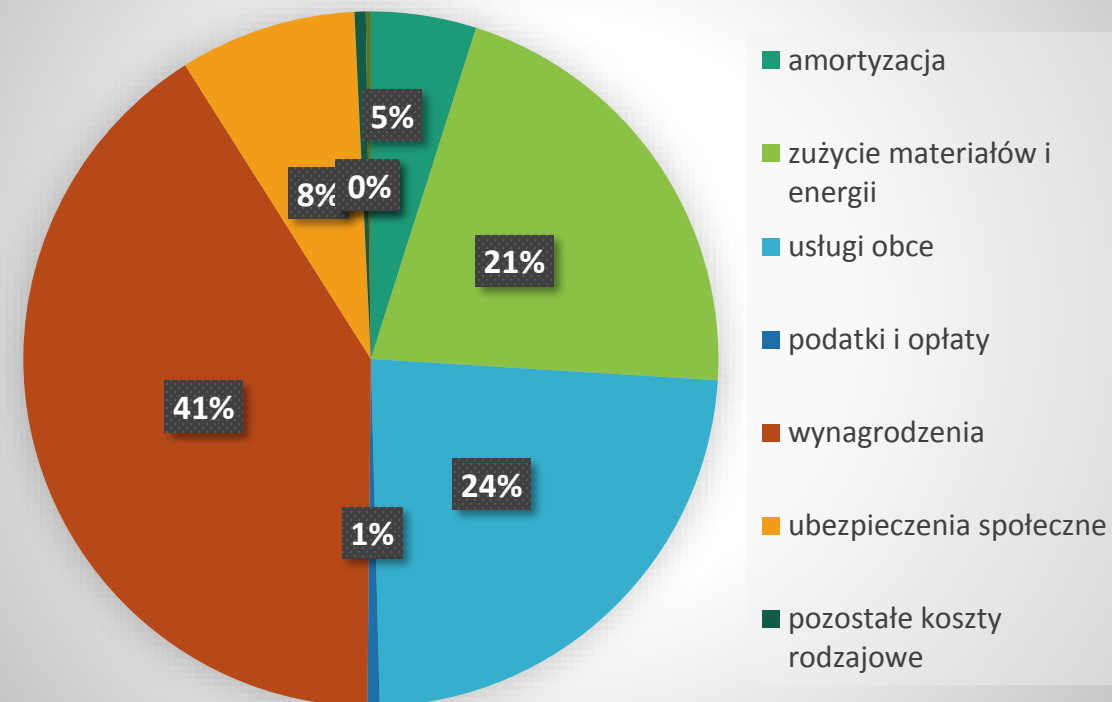

Struktura kosztów działalności operacyjnej

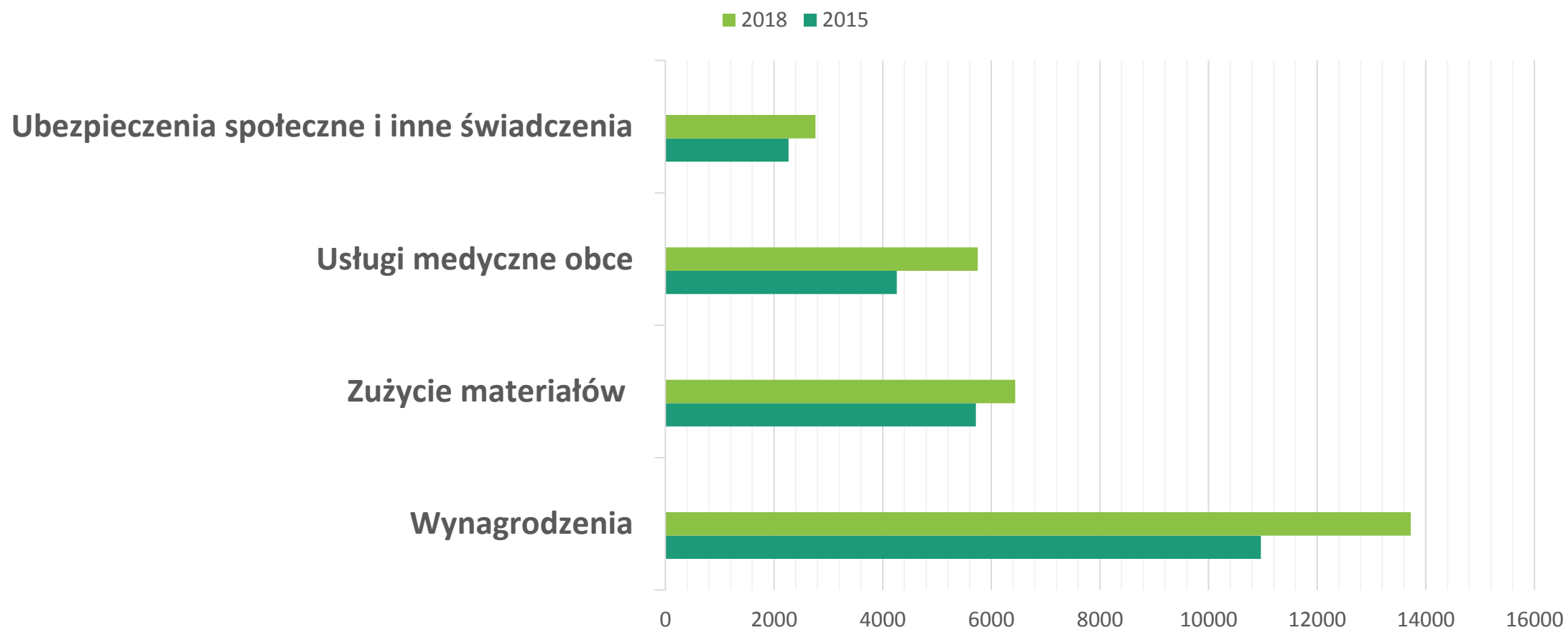
2015

2018

Wybrane koszty w mln zł

Koszty w 2015 i 2018 r. w mln zł

	2015	2018	%
Koszty działalności operacyjnej	27930	33588	120%
Amortyzacja	1636	1647	101%
Zużycie materiałów i energii	6346	7077	112%
Zużycie materiałów	5718	6441	113%
- leków	2981	3336	112%
- żywności	120	134	112%
- sprzętu jednorazowego	1110	1343	121%
- odczynników chemicznych i materiałów diagnostycznych	410	480	117%
- paliwa	131	116	89%
- pozostałe	963	1029	107%
Zużycie energii	628	636	101%

Koszty w 2015 i 2018 r. w mln zł

Usługi obce	6239	7932	127%
- remontowe	253	279	110%
- transportowe	108	119	110%
- medyczne obce	4262	5749	135%
- pozostałe usługi	1615	1783	110%
Podatki i opłaty	191	190	99%
Wynagrodzenia	10965	13725	125%
- wynagrodzenia ze stosunku pracy	10447	12980	124%
- wynagrodzenia z umów zleceń i dzieło	333	515	155%
- wynagrodzenia pozostałe	184	229	124%
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	2268	2761	122%
Pozostałe koszty rodzajowe	199	175	88%
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	82	78	95%

Skutki wyroku TK - 20 listopada 2019 r. sygn. K 4/17

Opublikowany 28 listopada w Dz.U. poz. 2331

Wyrok zakresowy

Art. 59 ust. 2 w związku z art. 55 ust. 1 pkt 6 i art. 61 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 i 2219 oraz z 2019 r. poz. 492, 730 i 959) oraz w związku z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 960) w zakresie, w jakim zobowiązuje jednostkę samorządu terytorialnego, będącą podmiotem tworzącym samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, **do pokrycia straty netto stanowiącej ekonomiczny skutek wprowadzania przepisów powszechnie obowiązujących, które wywołują obligatoryjne skutki finansowe dla działania samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej**, jest niezgodny z art. 167 ust. 4 w związku z art. 166 ust. 2, art. 68 ust. 2 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 166 ust. 1 Konstytucji.

Przepis, w zakresie wskazanym w wyroku, traci moc obowiązującą po upływie 18 (osiemnastu) miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Najciekawsze tezy

- Ustawa ta w żadnym z przepisów nie przewiduje prawnego obowiązku finansowania czy współfinansowania świadczeń opieki zdrowotnej przez jednostki samorządu terytorialnego.
- Pełnienie funkcji podmiotu tworzącego dla SO ZOZ nie oznacza, że finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej jest zadaniem własnym jednostki samorządu terytorialnego.
- Koszt udzielania świadczeń stale wzrasta na skutek wprowadzania nowych regulacji, głównie podnoszących wynagrodzenie personelu medycznego i poprawy jakości opieki zdrowotnej. Akty prawne wprowadzające te zmiany nie zawierają oszacowania kosztów ich wdrożenia i – w konsekwencji – nie pociągają za sobą odpowiedniej weryfikacji kontraktów wiążących NFZ ze świadczeniodawcami SP ZOZ. Ponadto, sposób rozliczania kontraktów przez NFZ nie gwarantuje refundacji wszystkich świadczeń udzielanych przez SP ZOZ zgodnie z obowiązującymi je przepisami (tzw. nadwykonania), co znajduje potwierdzenie w sprawozdaniach pokontrolnych NIK.
- W ocenie TK, ciągłe i powszechne narastanie zadłużenia SP ZOZ nie jest jedynie skutkiem nieudolności, braku profesjonalizmu czy należytej staranności po stronie osób zarządzających tymi zakładami i nadzorującymi je, lecz ma także przyczyny obiektywne, zewnętrzne, świadczące o wadach mechanizmu finansowania.

Najciekawsze tezy

- W świetle art. 68 ust. 2 Konstytucji trudno zaakceptować unormowanie, które jako jedyną i wystarczającą przesłankę likwidacji SP ZOZ traktuje jego zadłużenie.
- Z lekceważeniem przez prawodawcę kosztów wprowadzanych aktów wiąże się zarzut naruszenia art. 2 Konstytucji przez stanowienie prawa pozornego, którego pełna realizacja jest niemożliwa. Narastające lawinowo zadłużenie w służbie zdrowia dowodzi, że kolejne ustawy i rozporządzenia, wg założeń ustawodawcy wprowadzane w celu poprawy sytuacji pacjentów i personelu medycznego, są aktami stanowionymi bez pokrycia.
- Dalsze stosowanie kwestionowanego art. 59 ust. 2 ustawy o działalności leczniczej, który przerzuca na jednostki samorządu terytorialnego stale rosnący koszt udzielania świadczeń opieki zdrowotnej bez zapewnienia środków na finansowanie tej działalności, prowadzi do nieakceptowalnego konstytucyjnie stanu swego rodzaju „równości” w braku dostępu do tych świadczeń.

Problemy praktyczne

- Niejasny statut art. 59 ust. 2 ustawy o działalności leczniczej w 2020 r.
- Stwierdzenie niekonstytucyjności art. 59 ust. 2 ustawy samo w sobie nie rozwiązuje problemu finansowania samorządowych podmiotów leczniczych (w tym w szczególności prowadzonych w formie spółek prawa handlowego).
- Uzasadnienie wyroku (jeszcze niedostępne) nawet jeżeli będzie zawierało jakiś wskazówki dla prawodawcy nie jest wiążące. Wiążąca jest wyłącznie treść wyroku.

Dziękuję za uwagę

Bernadeta Skóbel

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH